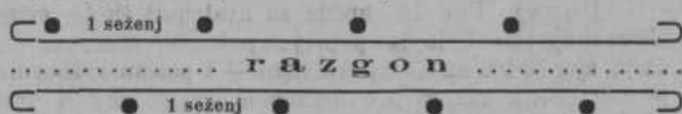

druga od druge, ako se oziraš na oba ogona, le pol sežnja oddaljena, kakor postavim, pri zelju ali kapusu. Glej to preprosto podobo! Pika pomeni solnčnično sadiko.

Če pa odraslih sadik nimaš, po nasadi na ta način po dve čvrsti solnčnični zrnji, ko si krompir že bil posadil. Ker so solnčnice za celi seženj druga od druge narazno, lahko še vmes, kakor je navada, fiziola nasadiš. Pri okapanju in ogrebanju krompirja pazi, da solnčnic ne izruješ, temveč jih tudi malo osiplji.

Zakaj se naj tako dela? Zato, ker solnčnice hitro rasejo in se mora spodnje perje odbirati, le samo zgornje štiri ali šest se morajo pustiti, da lahko po razgonu hodiš, tudi kadar je še velika rosa, da se preveč ne zmoeiš. Ali opomniti moram, da ne smeš perja od zgoraj na vzdol česati, da stebila ne olupas, temveč od spodaj na vzgor je moraš lomiti, ali bolje odrezati. Ako hočeš lepe rože dobiti, tedaj tudi panoge potrgaj, katere nad peresom iz stebila poganjajo. (Konec prih.)

Poročilo Vitanjske posojilnice.

V letu 1893 pristopilo je posojilnici 122 novih društvenikov, izstopila dva. Vsled tega narastlo je število zadružnikov na 467, kateri imajo v opravih deležih po 1 gl. 150 gold., v glavnih deležih po 5 gold. 2300 gl., skupaj 2450 gl. Stanje hranilnih vlog se je povišalo med letom za 27.174 gl. 50 kr., tako da znašajo s kapitalizovanimi obrestmi vred koncem 1893. leta 102.190 gl. 13 kr. Prošenj za posojila se je med letom vložilo 266, dovolila so se posojila 194 strankam. Skupaj izposodilo se je 1893 leta 35.721 gold., vrnilo na posojila 7412 gl. 91 kr. Stanje povišalo se je torej za 28.308 gl. 9 kr.

Za dobrodelne namene se je vsled sklepa občnega zbora dne 28. marca 1893 na račun leta 1892 darovalo: Za oltar Matere Božje na Hribercu 15 gl., katoliškemu podpornemu društvu v Celju 15 gold., dijaški kuhinji v Celju 10 gl., družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 10 gl., pogorelcem v Št. Rupertu pri Braslovčah 5 gl. Skupaj se je vporabilo od čistega dobička do zdaj za dobrodelne namene 130 gl. Tudi od čistega dobička v letu 1893 se bo vporabila primerna svota za dobre namene. Naznanilo o tem sledi v prihodnjem letnem poročilu. Ves promet Vitanjske posojilnice je v letu 1893 znašal 152.530 gl. 32 kr.

Sadjerejcem.

Zadnji čas je, da poberete in v ogenj vržete suho listje na jabelkah, hruškah, slivah in drugih sadonosnih drevesih, ker so gosenice že žive. Ne prizanašajte spomladi tem požeruhinjam, sicer nam bodo ves sad požrle, nam se pa bodo po njem sline cedile!

Kako se naj tuja živina domačej privadi?

Ako tujo kravo dobiš v svoj hlev in jo k svoji živini privežeš, zgodi se kaj rado, da domača živina tujo, pa včasih tudi tuja žival domačo, začne bosti in od klaje odrivati. Kaj takega si tudi že lahko nekaterokrat opazil, ako domačo goved iz tega ali onega uzroka pri jaslih prestaviš. Toraj kaj je storiti, da se živina druga na drugo privadi? Neki nemški časnik čisto priprost pripomoček naznanja. Tujo žival ali sploh ono žival, ki je bolj boječa in slabejša, z žganjem namaži po glavi in vratu, kakor daleč jo poleg nje privezani vol ali krava more povohati in lizati. Naj še so se po-

prej toliko sovražile, odzdaj se bodo prav kmalu mirno in lepo pogajale.

Sejmovi. Dne 14. aprila v Zdole-Pleterjah pri Brezicah. Dne 16. aprila v Šmariju. Dne 17. aprila pri Kapelah blizu Brezic.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. gor. (Sijajno svečanost) smo imeli na belo nedeljo, ko se je otvorilo naše »katoliško bralno društvo«. V lepo okinčanih prostorih g. Alta so se zbrali častiti gospodje duhovniki, učitelji in veliko ljudstva, ne le domačinov, ampak tudi iz bližnjih župnij. S slavnostnim govorom so nas počastili preč g. kanonik Meško, župnik pri Sv. Lovrencu. Z mladostno navdušenostjo so popisali lepoto Slovenskih goric, zlasti po krasno lego naše cerkve, ki je ravno na sredini skrajnih brambovcev slovenskega naroda proti severnim tujcem. Jasno in zanimivo so potem razložili jedrnat besede blagega nepozabljivega škofa Slomška: »Sv. vera je luč, in materin jezik je ključ k blaginjam človeka«. Veliko množico poslušateljev so kar navezali na-se s svojim gladko tekočim govorom; omenili so veliki pomen in velike koristi bralnih društev sploh, zlasti pa, ako se po njih, kakor je tukaj namen, le dobri v krščanskem duhu pisani časniki in knjige med ljudstvom širijo. O tem je nato še obširneje govoril č. g. Cizerlj, kateri je dopričal iz zgodovine in navadnega življenja, da si mora narod, ako hoče srečen biti in si svoj obstanek med drugimi sovražnimi mu narodi zagotoviti, svojo srečo in obstanek zidati le na močni podlagi sv. katoliške vere. Nikakor torej ni misliti, da bo slovensko ljudstvo kedaj dobro shajalo, ako bo že vsled popačene človeške nature sploh bolj in bolj zgubljalo predragi zaklad sv. vere, in ako bo mu povsod, kamor se obrne, ali kaj bodi za papir od gosposke v svoje roke dobi, gospodaril le tuji jezik; rahla rosa materinščine pa mu le redkokedaj zrahlja srce. Ko so se potem na kratko raztolmačila društvena pravila, volil se je redni odbor in sicer č. g. Cizerlj Alojzij za predsednika, g. Tušak Jožef, podpredsednika, Rojs Jakob, blagajnika, Žižek Francišek tajnika, in Alt Ognjeslav, za odbornika. Kar hitro potem se je pokazalo veliko navdušenje ljudi za društvo in jih veselje do čitanja dobrih knjig; po vpisovanju udov se je namreč teh našle 101. Ker si je društvo postavilo vseskozi nalogo, versko in narodno zavest širiti med ljudstvom, vse kali nasprotnega duha pa celo zadušiti, torej tudi ni bilo vzroka, da bi žene, katere navadno taka društva zavoljo izostajanja svojih mož po gostilnah sovražijo, njim pristop zabranile. Svojo zahvalo moramo še tukaj javno izreči podpornikom našega blagega podjetja: pred vsem preč g. kanoniku Mešku, gg. Mat. Slekovcu, Vrazu Antonu, Mešku Martinu, potem gg. dr. Omulec-u Iv., odvetniku v Ormožu, dr. Žizku v Vojniku, Fr. Žizku, visokošolcu v Gradu in vsem drugim, kateri so nam ali s knjigami, ali pa z denarnimi pripomočki pomagali. Našemu »katoliškemu bralnemu društvu« pa želimo najboljši uspeh, naj bi se obenem z mladostno naravo veselo razcvitalo in svoj preblagi namen v obilni meri doseglo!

Iz Vitanja. (Raznoterosti.) Veliki petek je nalagal Vrhovnikov sin iz Bukove gore plohe; toda tolst ploh pade na njega ter mu treh zmučka. Odpeljati so ga morali v Celjsko bolnišnico. — Veliko nedeljo popoldne pa je Španerjev hlapec v Hudini streljal ter si pri tem nepotrebnem poslu razmesaril obedve roki; tudi njega so poslali v Celjsko bolnišnico. — V

petek pred belo nedeljo je gorela graščinska hosta na Javorju, v občini Brezen. Brezljani so do polnoči ogenj gasili, dokler so ga srečno zadušili. Okoli tri orale gošče se je popalilo. Vzrok požara je neznan. — Gregor Skarlovnik, po domače Dobnik, mlad posestnik iz Brezna, ni bil zadovoljen z moko, katero je dobil iz mlina v Vitanjski vesi, tikoma za farno cerkvijo. Prišel se je toraj kregat nad mlinarjem Francem Vodovnikom v četrtak po beli nedelji na vse zgodaj. Mlinar, doma iz Oplotnice, pa lopne z železnim drogom Dobnika po glavi ter mu črepinjo prebije do možgan. V petek so žandarji mlinarja, še le 20 let starega, odpeljali v Konjice; Dobnik je v nedeljo potem umrl. To so torej same neprijetne novice. Prihodnjč kaj veselejšega.

Iz Hajdinja pri Ptujju. (Požar in grozna nesreča.) Na gornjem Hajdinju je 2. t. m. zažgal triletni otrok hišo svojega očeta, Matevža Drevenška, po domače Komenski, okoli 6. ure popoldne. Pogorelo je gospodarsko poslopje in dva para juncev v vrednosti 300 gl. in druga drobnjad. Sicer so nekaj rešili, pa ne vsega. Pri rešitvi je tudi domača gospodinja nesrečno smrt našla; ko so jo potegnili iz ognja, ni bila več ženski podobna. Opazovati se je moralo, kako spretni ognjegasilci so tamošnji prebivalci, akoravno še nimajo gasilnega društva. Prišli so tudi Ptujski ognjegasilci na pomoč; pomagali so tudi vojaki pod vodstvom svojega stotnika. Pri vsem tem pa je največjo pohvalo zaslužil tamošnji č. g. kaplan, kateri je z vso spretnostjo in smrtno nevarnostjo omejeval ogenj, in tudi eno bolno ženo gotove smrti rešil. V zelo veliki nevarnosti pa je bilo šolsko poslopje in učitelji so si prizadevali ohraniti ga. Velika sreča, da ni bilo vetra, drugače bi ogenj celo vas vpepelil. Mož je zelo opečen in skoraj ni upanja, da ostane pri življenju; ženo pa so drugi dan popoldne z dovoljenjem c. kr. okrajnega glavarstva z veliko slovesnostjo k zadnjemu počitku zanesli. Ostali so trije mali otroci kot sirote. Stariši, pazite torej na svoje otroke; največ nesreče se zgodi po otrokih!

Iz Slatine. (Marsikaj.) Pri Sv. Križu poleg Slatine je izvoljen nočelnikom krajnega šolskega sveta g. Fr. Ogrizek, trgovec pri Sv. Križu, namestnikom č. g. Martin Ulčnik, blagajnikom pa g. Matija Drogenik. Kakor v vseh 10 občinskih zastopih, odklenkalo je nemškutarski gardi tudi v šolskem odboru. — V Spodnjem Sečovem je pogorel na veliko roboto kmet Kidrič in deloma M. Cvetko. Ogenj so baje zaneli otroci. — Da se ustanovi kaka nova šola, treba je po postavi najmanj 40 otrok. Ker pa imajo tisti Slatinčanje, ki bodo spadali k novi občini, če se jim bo dovolila, samo 25 šolo obiskujočih otrok, odpirata skrbno neki sedlar in deželni uradnik g. Kowatschitsch (beri Kovačič) vrata kmečkih hiš po celi okolici, stikaje po otrokih za šulvereinsko šolo. Sreče baje nimata dosti in morata slišati marsikatero trpko; kmetje so že do grla siti nemškutarjev in njihove šole. Gospode deželne odbornike v Gradcu pa se usojamo vprašati, je-li g. Kowatschitsch v deželni ali šulvereinski službi? Ako ga še dežela plačuje, naj mu vendar dá tudi posla, da ne bode imel časa nadlegovati in vznemirjati naših kmetov in tlake delati nemškemu šulvereinu! Lansko leto je odšel iz Slatine zdravnik doktor Elz. Na njegovo mesto pride neki Madjar. Uboga stajerska dežela! Na stotine se jih leto za leto na graškem vseučilišču uči zdravilstva, pa niti jeden nima sposobnosti za slatinskega zdravnika! Tako mora »privandrat« na Slatino zdravnik iz Košutove dežele, kakor pred dvema letoma oskrbnik Testori. Če bo tako priljubljen, kakor njegov rojak, g. oskrbnik, tē pa adio Slatina! Ali pa se res dela na to, da naj preide Slatina iz lasti dežele — v tuje roke?

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dne 10. aprila so avstrijski škofje svoje zborovanje sklenili in dan poprej se poklonili svetlemu cesarju, kjer so bili na obed povabljeni. — V poslanski zbornici je bila občna razprava o državnem proračunu v treh dneh gotova, zdaj je o tistem predmetu podrobna razprava. — Na Dunaju hočejo vsi železniški delavci delo ustaviti.

Česko. Vodja čeških Nemcev celih 34 let, dr. Franc Schmeykal, je 5. t. m. umrl v Pragi in je bil 9. v Češki Lipi slovesno pokopan. — Mladočehi z veliko nevoljo gledajo katoliško gibanje na Češkem in Moravskem. Zoper to je mladočeški poslanec Engel na shodu v Kolinu priporočal liberalne učitelje in brezversko šolo. Čudno, da ravno učitelje liberalci povsodi hočejo rabiti zoper katoličane!

Solnograško. V Solnogradu so protiliberalci zmagali pri dopolnilnih volitvah v mestni zastop v III. in II. razredu. Ako liberalci res toliko skrbé za občni blagor, čemu se jim nekaj časa sem zoperstavlja toliko gospode na Dunaju in v Solnogradu? Naj nam na to odgovori »Mariboržanka«!

Štajarsko. Dr. Portugal je že štirikrat izvoljen za župana v Gradcu. — Poslanec Kaltenecker je dobro govoril v državnem zboru o propadanju kmetijskega stanu, katerega splošna beda tira v roke anarhistov. Kdo je kriv, da ne pride v državnem zboru Falkenhaynov predlog o kmetijskih zadrugah v razgovor? Liberalci! — Leta 1854 zasnovani 6. poljski topničarski polk bode letos slavil v Gradcu štiridesetletnico. Imatelj mu je ves čas nadvojvoda Viljem.

Koroško. Umrl je 9. aprila preč. g. Andrej Alijančič, stolni kanonik in dolgoletni odbornik družbe sv. Mohorja. Slovenci mu ohranijo blag spomin. Nekaj dni prej je umrl zagrizen sovražnik Slovencev, deželne sodnije svetovalec, Ferd. Steiner, kateri si je celo v oporoki prepovedal pri pogrebu slovenske duhovnike.

Kranjsko. Grof Hohenwarth se je zahvalil na zaupnici volilcev ter zagotovil, da se bode trudil zastopati koristi svojega volilnega okraja in drage domovine. — Železniška proga od Grosuplja do Straže na Dobnjem je dodelana in se izroči javnemu prometu 1. junija. — V Ljubljani bodo dopolnilne volitve v mestni zastop od 16. do 21. aprila. — V Trzinu so usnjarski pomočniki delo ustavili, štrajkajo. — Znani rodoljub in tajnik družbe sv. Cirila in Metoda, gosp. Ant. Žlogar, je postal župnik v Kranjski gori.

Primorsko. Dne 1. aprila je država v svojo skrb vzela javna skladišča v Trstu. — Zadnje nedelje se je ustanovila »Kmetijska družba« za Trst in okolico. Jako potrebno društvo! — Goljuf Kontento, ki je izneveril pri trgovski blagajnici 61.000 gl., je pobegnil z neko vlačugo, njegova žena pa je iz Genove vrnila blagajnici od moža njej poslanih 25.000 gl. — V prihodnjem mesecu bodo velike vaje c. in kr. mornarice pri Pulju. — Iz Goriškega zdaj močno sol utihotaplajo. Na Laškem so namreč na sol davek naložili, da se prodaje kilo po 17 kr. — V Trstu, Gorici in Rovinju so dobili vsi sodnijski služabniki zaukaz, da se morajo v jednem letu dobro naučiti slovenski, oziroma hrvaški. Tako je prav, in takega ukaza je tudi drugje treba!

Ogersko. Košutova sinova se obnašata, kakor bi njuni umli oče Ludovik bil kak kralj. Sprejemata odposlanstva ali deputacije; tudi učiteljstvo se jima je hodilo klanjat ter vodijo učitelji solarje na Košutov grob, kakor na grob kakega svetnika. Ves svet se strme vpraša, kam bode to prišlo? O nesrečni dualizem; ako